

Diskutera

Kursplanen i ämnet samiska

Lsåret 2011/12 införs en samlad läroplan för var och en av de obligatoriska skolformerna grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. I den samlade läroplanen för respektive skolform ingår kursplaner och kunskapskrav för samtliga ämnen. Det här diskussionsunderlaget riktar sig till dig som undervisar i ämnet samiska i sameskolan. Materialet är tänkt att kunna användas som ett stöd för att sätta sig in i kursplanen och i den nya samlade läroplanen. Syftet med materialet är att sätta fokus på den nya läroplanens uppbyggnad och struktur samt visa hur den kan användas för planering av undervisningen i ämnet. I diskussionsunderlaget finns ett antal frågeställningar som rör kursplanens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav, läroplanens övergripande mål och deras relation till kursplanen i ämnet.

Det finns ett diskussionsunderlag för vart och ett av grundskolans ämnen. Materialen har en gemensam uppbyggnad och frågeställningarna är desamma i alla material. Det som skiljer materialen åt är endast de ämnesspecifika avsnitten.

Till varje kursplan finns dessutom ett kommentarmaterial med bakgrundsresonemang och motiveringar till urval och avgränsningar i kursplanen. Diskussionsunderlagen och kommentarmaterialen är konstruerade för att komplettera varandra.

Det är Skolverkets förhoppning att det här diskussionsunderlaget kan vara ett stöd i lärares och skolors arbete med den nya samlade läroplanen.

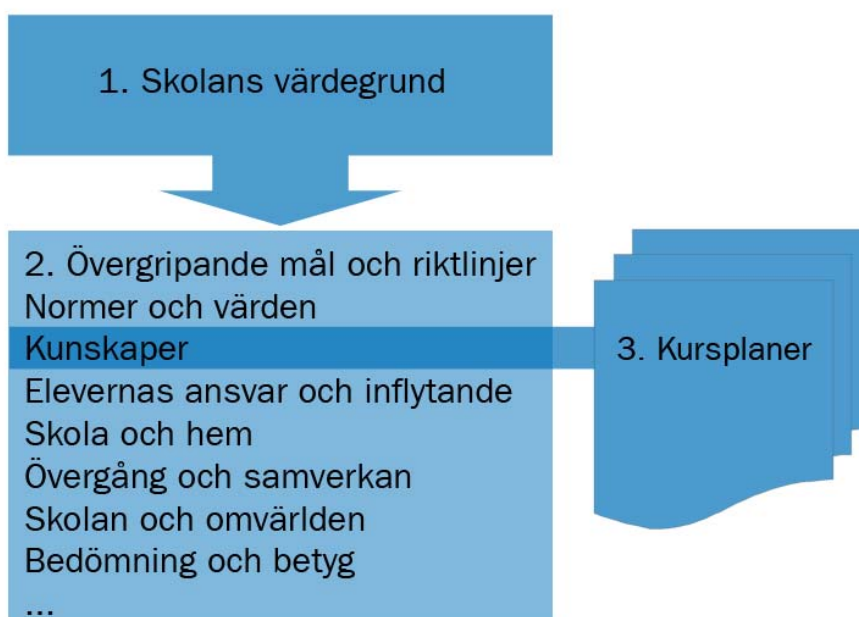
Diskussionsunderlaget är strukturerat under följande fyra rubriker:

- Den samlade läroplanen
- Kursplanen i ämnet samiska
- Kunskapskrav och bedömning
- En idé till planering

Den samlade läroplanen

Den samlade läroplanen består av tre delar där de två första delarna utgörs av skolans värdegrund och samlade uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som gäller för utbildningen. Läroplanens tredje del utgörs av de kursplaner och kunskapskrav som gäller för skolformen.

Kursplanerna är konstruerade utifrån de övergripande kunskapsmål som anges i läroplanens andra del och preciserar vilka ämnesspecifika kunskaper som undervisningen ska bidra med.



Övriga mål som anges i läroplanens andra del under *Normer och värden*, *Elevernas ansvar och inflytande*, *Skola och hem*, *Övergång och samverkan*, *Skolan och omvärlden* samt *Bedömning och betyg* preciseras inte i kursplanerna. Under dessa rubriker finns även angivet vilka riktlinjer som gäller för läraren i undervisningen.

Att diskutera

- Hur använder ni de mål och riktlinjer som finns angivna i läroplanens andra del i planeringen och genomförandet av undervisningen i ämnet?
- Är det några mål och riktlinjer som ni arbetar med på ett sätt som ni själva är extra nöjda med? Försök att identifiera vad det kan bero på.
- Är det några mål och riktlinjer som ni har svårare att veta hur ni ska hantera? Försök att identifiera vad det kan bero på och formulera utifrån detta konkreta handlingsalternativ som ni prövar och följer upp.
- Hur gör ni bedömningar av elevernas utveckling i förhållande till de mål som anges i läroplanens andra del? Hur dokumenterar ni detta?

Kursplanen i ämnet samiska

I kursplanens syfte anges vilka kunskaper och förmågor som eleverna ska ges förutsättningar att utveckla. Syftet avslutas med ett antal långsiktiga mål som beskriver de ämnesspecifika förmågor som undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla. Genom undervisningen i ämnet samiska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- förstå olika former av talad samiska,
- läsa och tolka innehållet i olika texter för skilda syften,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, samt
- reflektera över sociala, historiska och kulturella företeelser i det samiska sambället.

Det är dessa förmågor som ligger till grund för kunskapskraven.

Det centrala innehållet anger vad undervisningen i ämnet ska behandla. I ämnet samiska är det centrala innehållet uppdelat i årskurserna 1-3, 4-6 och 7-9. Det är dessutom indelat i följande fem övergripande kunskapsområden:

- Läsa och skriva
- Tala, lyssna och samtala
- Texter
- Språkbruk
- Samisk kultur

Inom varje kunskapsområde finns ett antal innehållspunkter. Vissa av innehållspunkterna kan återkomma för flera årskurser men skiljer sig då åt när det gäller omfattning och komplexitet. Kursplanen kompletteras med kunskapskrav. Kunskapskraven behandlas utförligare under avsnittet *Kunskapskrav och bedömning*.

Att diskutera:

- Vilka syften lyfts fram i kursplanen för ämnet samiska?
- Vilka likheter och skillnader finns i jämförelse med den tidigare kursplanen?
- Hur relaterar de olika punkterna i det centrala innehållet till syftet med ämnet?
- Vad får införandet av ett centralt innehåll i ämnet samiska för konsekvenser för er undervisning?
- Vad säger syftet om hur ni behöver arbeta med det centrala innehållet?
- Hur arbetar ni för att skapa en likvärdig undervisning för alla elever?

Kunskapskrav och bedömning

Kunskapskraven ska ligga till grund för bedömningen av elevernas kunskaper genom hela skoltiden och är konstruerade utifrån ämnets mål och det centrala innehållet. Kunskapskraven ger stöd för att bedöma elevernas kunskaper och för att upptäcka vad eleven behöver utveckla vidare samt om någon form av stöd behöver sättas in. I ämnet samiska finns kunskapskrav för betygen A, C och E i slutet av årskurserna 6 och 9. Kunskapskraven i dessa årskurser används för att bedöma vilket betyg elevens kunskaper motsvarar.

Kunskapskraven i årskurs 9 är även utgångspunkt för terminsbetygen i årskurs 7, 8 och 9.¹ För att tydliggöra för eleven vilka kunskaper hon eller han behöver utveckla kan beskrivningarna i kunskapskraven användas som utgångspunkt.

Exempel

I början av vårterminen i årskurs 6 har läraren just bedömt att elevens kunskaper motsvarar *kunskapskrav för betyget E* i ämnet samiska. Läraren kan då visa eleven kunskapskraven för de olika betygen i slutet av årskurs 6. Utifrån dessa kan läraren och eleven samtala om hur elevens kunskaper och förmågor i ämnet kan utvecklas vidare.

Att diskutera

- Vilka krav ställer kunskapskraven på er undervisning?
- Hur arbetar ni för att eleverna ska få kunskap om vad som krävs för olika betyg?
- Hur arbetar ni med att kontinuerligt dokumentera, utvärdera och bedöma elevernas kunskaper?
- Hur ger ni eleverna respons under arbetets gång?
- Hur använder ni resultat från nationella prov eller avstämningar utifrån diagnostiska material och bedömningsstöd i undervisningen?
- Hur försäkrar ni er om att de bedömningar ni gör av elevernas kunskaper är så rättvisa och likvärdiga som möjligt?
- Hur kan kunskapskravens beskrivningar användas när ni formulerar skriftliga omdömen?

¹ Betyg i årskurs 6 och 7 träder i kraft först hösten 2012. Under läsåret 2011/2012 ska kunskapskraven för betyget E i slutet av årskurs 6 gälla som godtagbara kunskaper.

En idé till planering

För att främja elevernas lärande och kunskapsutveckling ska undervisningen, enligt läroplanen, ta sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper samt i läroplanens övergripande mål och kursplanen i ämnet.

För att illustrera detta presenteras här nedan en idé om hur man kan planera och utforma undervisning i enlighet med den samlade läroplanens första och andra del samt kursplanen och kunskapskraven i ämnet samiska. I de fall man planerar för ämnesövergripande arbetsområden kompletteras planeringen med de övriga ingående ämnens kursplaner och kunskapskrav. Modellen bygger på att elever och lärare tillsammans planerar ett arbetsområde som utgår från kursplanen i samiska samt elevernas förkunskaper och intressen. Modellen ska inte ses som linjär, de olika delarna i den står i dialog med och är beroende av varandra. Exemplet är konstruerat för årskurs 4-6 men idén om planeringsprocessen är överförbar till alla årskurser. Observera att exemplet är övergripande till sin karaktär och endast syftar till att illustrera planeringsprocessen.

Exempel på en planeringsprocess av ett arbetsområde

Ett arbetslag för årskurserna 4-6 ska tillsammans planera ett arbetsområde i ämnet samiska som ska pågå under fem veckor under en vårtermin. Arbetslaget har vid flera tillfällen fört diskussioner utifrån de kunskaper och förmågor som kursplanen i ämnet beskriver att eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen samt läroplanens övergripande mål.

Till exempel

- Hur kan vi arbeta för att *stimulera elevernas intresse för att läsa, skriva och samtala på samiska?*
- Hur arbetar vi för att eleverna ska få *möjligheter att utveckla sina kunskaper om bilder, filmer och musik med anknytning till samiska traditioner och uttrycksformer?*
- Hur skapar vi arbetsformer som möjliggör att vi *tillsammans med eleverna planerar och utvärderar undervisningen?*

Exempel på en planeringsprocess

- **Förankring i kursplanens syfte**
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Förankring i kursplanens syfte

Arbetslaget har sedan tidigare diskuterat att ett framtida arbetsområde ska behandla berättande texter. Under den här perioden visar den lokala biografen filmer med teman från samiska myter och legender. Med anledning av detta bestämmer sig arbetslaget för att arbeta med arbetsområdet *Samiska myter och legender*. I utdraget från syftet nedan är de delar som arbetsområdet kommer att beröra understrukna. Arbetslaget kan konstatera att stora delar av syftet i ämnet samiska berörs i samband med arbetsområdet *Samiska myter och legender*.

Utdrag ur läroplanens tredje del, kursplan i ämnet samiska

Samiska

Samerna är vårt lands enda urfolk och samiskan är officiellt språk i Sverige, Norge och Finland. Det samiska språket är en viktig kulturbärare som uttrycker gemensamma erfarenheter, värden och kunskaper och förenar samerna tvärs över gränserna i Sápmi/Sábme/Saepmie. Kunskaper i samiska och svenska och kunskaper om den samiska kulturen stärker den egna identiteten och möjliggör deltagande i både det samiska och det svenska samhället.

Syfte

Undervisningen i ämnet samiska ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper i och om samiska språket samt kunskaper om den samiska kulturen. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en funktionell tvåspråkighet, sin förståelse av omvärlden och sin identitet.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att läsa, skriva och samtala på samiska. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att möta och utveckla kunskaper om samiska texter i olika genrer liksom om nord-, lule- och sydsamiska varieteter i talad form. Eleverna ska genom undervisningen även ges förutsättningar att utveckla kunskaper om bilder, filmer och musik med anknytning till samiska traditioner och uttrycksformer.

Undervisningen ska också ge eleverna förutsättningar att utveckla en språklig säkerhet i tal och skrift och tilltro till sin förmåga att uttrycka sig i olika sammanhang och förskilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i tal och skrift, liksom en medvetenhet om hur språkbruket varierar

beroende på situation och sociala sammanhang. Eleverna ska också ges möjligheter att utveckla kunskaper för att kunna göra jämförelser mellan samiskan och andra språk

Genom undervisningen i ämnet ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om det samiska språkets historia och utveckling. Eleverna ska genom undervisningen också ges möjlighet att utveckla sin kulturella identitet.

Undervisningen ska därför bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om samisk historia, samiska näringar och traditioner samt om samiska samhällsstrukturer.

Genom undervisningen i ämnet samiska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
 - anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
 - förstå olika former av talad samiska,
 - läsa och tolka innehållet i olika texter för skilda syften,
 - urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer,
- samt
- reflektera över sociala, historiska och kulturella företeelser i det samiska samhället.

Lärarna i exemplet undersöker vad eleverna redan kan och vad de vill lära sig. Det senare är betydelsefullt eftersom de är måna om att sätta in arbetsområdet i ett för eleverna meningsfullt och intresseskapande sammanhang. Lärarna låter eleverna berätta om sina erfarenheter av samiska myter och legender. De får också ge förslag på aktiviteter de vill göra inom ramen för arbetsområdet samt vilket innehåll som kan vara relevant till det aktuella arbetsområdet.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- **Innehåll**
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Innehåll

Lärarna diskuterar kursplanens centrala innehåll för årskurs 4-6 och vad som skulle kunna vara relevant att behandla i arbetsområdet *Samiska myter och legender*.

Arbetslaget ser att de utifrån kursplanen har stora möjligheter att tillsammans med eleverna bestämma innehåll som är bekant och elevnära. I rutan nedanför är det innehåll som lärarna bestämmer sig för att behandla i det aktuella arbetsområdet understruket.

Utdrag ur läroplanens tredje del, Kursplaner, samiska som förstaspråk

I årskurs 4-6

Läsa och skriva

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.
- Skrivande av berättande texter och faktatexter med hjälp av texternas typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar.
- Språkets struktur med meningsbyggnad, stavningsregler, ords böjningsmönster och ordklasser.
- Ordböcker och andra hjälpmedel för stavning och ordförståelse.

Tala, lyssna och samtala

- Samtal om egna och andras upplevelser, vardagliga företeelser och händelser.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation.

Texter

- Berättande och poetiska texter för barn och unga i form av skönlitteratur, sagor och sägner. Berättande och poetiska texter som belyser samers villkor, traditioner och samiska uttrycksformer.
- Faktatexter för barn och unga med anknytning till samiska traditioner och uttrycksformer.

Språkbruk

- Likheter och skillnader mellan elevens talspråk och skriftspråket.
- Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter, samt ord och begrepp som är specifika för samiska miljöer, till exempel ord som beskriver naturen.

Samisk kultur

- Samers levnadssätt idag med utgångspunkt i historia och kulturarv. Renskötselfåret samt olika sätt att fiska och jaga.
- Samiskt kulturarv i form av slöjdade bruks- och konstföremål, musik samt koltar från området där elevernas språkvarietet talas.
- Nord-, lule- och sydsamiska språkområden i Sápmi/Sábme/Saepmie och elevens egen språkliga och geografiska hemvist.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- **Konkretisering av mål**
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Konkretisering av mål

Lärarna i exemplet vill tydliggöra vilka kunskaper och förmågor som arbetsområdet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla. De konkretiserar därför målen i ämnets syfte. Konkretiseringen innebär för arbetsområdet *Samiska myter och legender* att eleverna efter avslutat arbetsområde ska ha utvecklat:

- sin förmåga att berätta och samtala om innehållet i samiska myter och legender så att andra förstår,
- sin förmåga att skriva egna texter med motiv från samiska traditioner och miljöer på ett sätt så att andra förstår,
- sin förmåga att förstå och tolka innehållet i samiska myter och legender, och
- kunskaper om hur berättelser om samiska myter och legender kan byggas upp.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- **Arbetsformer**
- Bedömning
- Dokumentation

Arbetsformer

I valet av arbetsformer utgår lärarna från läroplanens två första delar. Där anges bland annat riktlinjer som läraren har att förhålla sig till när det gäller elevernas utveckling och lärande.

Utdrag ur läroplanens andra del 2.2 Kunskaper

Riktlinjer

Läraren ska

- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel.

Med stöd av de inledande diskussionerna med eleverna väljer lärarna att eleverna under arbetsområdet bland annat ska få besöka den lokala biografen för att se några av de filmer som visas. En annan idé är att låta eleverna få lyssna till och själva läsa och samtala om samiska myter och legender och vad som är kännetecknande för dessa. Lärarna vill också att eleverna ska berätta sagor och berättelser med samiska motiv för varandra samt skriva och illustrera sagor och berättelser för att på så sätt lära sig något om hur samiska myter och legender är uppbyggda. Detta är några exempel på vad lärarna väljer att genomföra.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- **Bedömning**
- Dokumentation

Bedömning

Lärarna i exemplet vill att eleverna ska förstå vad de förväntas lära sig inom ramen för arbetsområdet och få möjligheter att ta ansvar för sitt lärande. Därför planerar de för hur de fortlöpande ska arbeta med bedömning och feedback inom ramen för arbetsområdet samt hur de ska göra eleverna delaktiga i detta. Lärarna stödjer sig på läroplanens övergripande mål om bedömning och betyg.

Utdrag ur läroplanens första del, 2.7 Bedömning och betyg

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

För att tydliggöra för eleverna vad de förväntas lära sig utgår lärarna i exemplet från kunskapskraven i slutet av årskurs 6. De delar i kunskapskraven som lärarna kommer att utgå ifrån i sin bedömning under och efter arbetsområdet *Samiska myter och legender* är understruken i rutan nedanför, där kunskapskraven för betyget E har valts som exempel. Arbetslaget konstaterar att det begränsade arbetsområdet *Samiska myter och legender* ger ett brett bedömningsunderlag som berör stora delar av kunskapskraven i ämnet samiska.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 6 för ämnet samiska som förstaspråk

Eleven kan samtala om och diskutera bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet eller diskussionen. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra enkla muntliga framställningar med i huvudsak fungerande struktur, innehåll och språk samt viss anpassning till mottagaren. Genom att på ett i huvudsak fungerande sätt använda olika hjälpmedel för kommunikation förtydligar och levandegör eleven framställningens budskap.

Eleven kan skriva texter med begripligt innehåll och viss språklig variation. Eleven använder då grundläggande regler för stavning, meningsbyggnad och ordböjning med viss säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller enkla gestaltande beskrivningar och enkel handling. Dessutom kan eleven presentera information i form av faktatexter med i huvudsak fungerande struktur, enkla beskrivningar, egna formuleringar och viss användning av ämnesspecifika ord och begrepp.

Genom att göra enkla, kronologiska sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med viss koppling till sammanhanget visar eleven grundläggande läsförståelse. Eleven kan utifrån egna erfarenheter och referensramar tolka och föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk, och även beskriva sin upplevelse av läsningen på ett enkelt sätt. Dessutom kan eleven på ett i huvudsak fungerande sätt söka och välja ut information ur faktatexter.

Eleven visar **grundläggande** kunskaper om samisk kultur genom att ge **enkla** beskrivningar av betydelsefulla traditioner, kulturella uttryck och språkområden knutna till Sápmi/Sábme/Saepmie. Eleven kan också föra **enkla och till viss del underbyggda** resonemang om orsaker till och konsekvenser av hur det samiska samhället har förändrats.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- **Dokumentation**

Dokumentation

Lärarna i exemplet diskuterar och bestämmer sig för hur de ska bedöma elevernas lärande och utveckling inom ramen för arbetsområdet och vid vilka tillfällen detta ska ske samt hur elevernas lärande och utveckling ska dokumenteras.

Tillsammans med kunskapskraven blir detta ett underlag för fortsatt formativ bedömning av hur eleven kan fortsätta att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål. Det blir även en del i det underlag som ligger till grund för de skriftliga omdömena som lärarna skriver inför utvecklingssamtalet.

Lärarna i exemplet planerar också att använda bedömningsunderlagen som utgångspunkt för att utvärdera den egna undervisningen med syfte att utveckla dess kvalitet så att elevernas måluppfyllelse kan öka.

Sammanfattning av planeringen

Lärarna i exemplet har planerat arbetsområdet *Samiska myter och legender* för årskurserna 4-6. Planeringen formuleras skriftligt och används för att informera elever och föräldrar om arbetsområdet.

För arbetsområdet *Samiska myter och legender* kom planeringen för årskurs 4-6 att se ut så här:

Planering för arbetsområde *Samiska myter och legender*, årskurs 4-6

Under fem veckor av vårterminen kommer vi att arbeta med arbetsområdet *Samiska myter och legender* i ämnet samiska.

Du håller på att lära dig läsa och skriva. Genom att arbeta med samiska myter och legender på olika sätt får du möjlighet att bli bättre på att läsa, skriva, tala, samtala och lyssna.

Följande mål i ämnet ligger till grund för arbetsområdet:

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- läsa och tolka innehållet i olika texter för skilda syften,
- urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer, samt
- reflektera över sociala, historiska och kulturella företeelser i det samiska samhället.

I arbetsområdet *Samiska myter och legender* ska du få möjlighet att utveckla

- din förmåga att berätta och samtala om innehållet i samiska myter och legender så att andra förstår,
- din förmåga att skriva egna texter med motiv från samiska traditioner och miljöer på ett sätt så att andra förstår,
- din förmåga att förstå och tolka innehållet i samiska myter och legender
- dina kunskaper om hur myter och legender kan byggas upp och vilket innehåll de kan ha.

Bedömning

I arbetsområdet bedöms på vilket sätt

- du kan samtala om samiska myter och legender och din upplevelse av läsningen av dessa.
- du kan förbereda och framföra en muntlig presentation om samiska myter och legender för dina klasskamrater
- du kan skriva och berätta om samiska myter och legender och då använda regler för stavning, meningsbyggnad och ordböjning.
- du kan läsa och tolka innehåll och budskap i samiska myter och legender.

Du kommer att få visa dina kunskaper genom att du får återberätta och samtala om det du lyssnat till, sett eller läst för någon vuxen på skolan och för dina klasskamrater. Du kommer även att få att skriva en berättelse eller saga med början, handling och slut och genom att någon vuxen på skolan läser vad du skriver och samtalar med dig om det.

När någon lärare lyssnar på dig eller läser något du har skrivit kommer du att få veta vad du har utvecklat och vad du kan utveckla vidare.

Undervisning

För att du ska få möjlighet att lära dig allt det här ska vi på lektionerna gå på bio för att se på två filmer. Någon vuxen på skolan kommer att läsa och berätta samiska myter och legender för dig och du kommer själv att få läsa om och arbeta med sådana legender du tycker verkar bra eller vill veta mer om genom att söka i olika medier. Du kommer att få prata om det du lärt med dina klasskamrater och även öva dig på att skriva om samiska myter och legender av olika slag.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Planera ett arbetsområde

Här nedan följer ett antal frågor som tillsammans med exemplet ovan kan vara en utgångspunkt för planering av ett arbetsområde eller en arbetsuppgift.

Förankring i kursplanens syfte

- Vilka delar ur syftet vill vi skapa ett arbetsområde eller arbetsuppgift kring?
- Hur tar vi reda på elevernas förkunskaper och vad kan de ha inflytande över i planeringen av arbetsområdet?

Innehåll

- Vad av det centrala innehållet kommer att behandlas i arbetsområdet?
- Finns det idéer från lärare eller elever på ytterligare innehåll som vi ser skulle kunna vara relevant att behandla inom ramen för arbetsområdet?

Konkretisering av mål

- Hur tydliggör vi arbetsområdet för eleverna så att de är medvetna om målet med arbetet?
- Hur kan vi konkretisera de utvalda målen i det aktuella arbetsområdet?

Arbetsätt

- Vilka delar från den samlade läroplanens övergripande mål ska eleverna ges möjlighet att utveckla i det aktuella arbetsområdet?
- Hur introducerar, genomför och avslutas arbetsområdet så att eleverna ges möjlighet att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål?
- Hur stimulerar vi elevernas språkutveckling inom ramen för arbetsområdet?
- Vilka andra ämnen kan kopplas till arbetsområdet för att skapa större sammanhang och helheter?

Bedömning

- Hur och när kan elevernas kunskaper och förmågor bedömas i relation till arbetsområdet och ämnets kunskapskrav både under arbetsprocessen och efter genomfört arbete?
- Vilka redovisningsformer ger eleverna möjlighet att visa de kunskaper som det är tänkt att de ska utveckla?

Dokumentation

- Hur dokumenterar vi varje elevs kunskapsutveckling?
- Hur kan vi använda dokumentationen för att utvärdera vår undervisning?
- Hur överför vi de erfarenheter vi gör i arbetsområdet till andra arbetsområden?
- Hur delger vi andra kollegor våra erfarenheter?